

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
RT I 1995, 12, 122

Välja kuulutanud
Vabariigi President
31.01.1995 otsus nr 477

Kodakondsuse seadus

Vastu võetud 19.01.1995

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Eesti kodanik

(1) Eesti kodanik on isik, kes käesoleva seaduse jõustumisel on Eesti kodakondsuses, samuti isik, kes on käesoleva seaduse alusel omandanud, saanud või taastanud Eesti kodakondsuse.

(2) Eesti kodanik ei või olla samal ajal mõne muu riigi kodakondsuses.

§ 2. Eesti kodakondsuse omandamine, saamine, taastamine ja kaotamine

(1) Eesti kodakondsus:

- 1) omandatakse sünniga;
- 2) saadakse naturalisatsiooni korras;
- 3) taastatakse isikule, kes on kaotanud Eesti kodakondsuse alaealisena;
- 4) kaotatakse Eesti kodakondsusest vabastamise, selle äravõtmise või mõne muu riigi kodakondsuse vastuvõtmisega.

(2) Eesti kodakondsus omandatakse, saadakse, taastatakse ja kaotatakse käesolevas seaduses sätestatud tingimustel ja korras.

§ 3. Mitme kodakondsuse vältimine

Isik, kes lisaks Eesti kodakondsusele omandab sünniga ka mõne muu riigi kodakondsuse, peab 18-aastaseks saamisel kolme aasta jooksul loobuma kas Eesti või mõne muu riigi kodakondsusest.

§ 4. Kodakondsustunnistus

Eesti kodakondsuse saanud või taastanud isikule antakse käesolevas seaduses sätestatud korras kodakondsustunnistus.

2. peatükk EESTI KODAKONDSUSE OMANDAMISE JA SAAMISE TINGIMUSED

§ 5. Eesti kodakondsuse omandamine sünniga

(1) Sünniga omandab Eesti kodakondsuse:

- 1) laps, kelle sündimise ajal vähemalt üks tema vanematest on Eesti kodakondsuses;
- 2) pärast isa surma sündinud laps, kelle isa oli surma hetkel Eesti kodakondsuses.

(2) Eestis leitud laps, kelle vanemad ei ole teada, tunnistatakse lapse eestkostja või eestkosteasutuse taotlusel kohtu korras Eesti kodakondsuse omandanuks sünniga, kui ei ole tõendatud, et laps on mõne muu riigi kodakondsuses.

(3) Kellelki ei tohi võtta sünniga omandatud Eesti kodakondsust.

§ 6. Tingimused Eesti kodakondsuse saamiseks

Välismaalane, kes soovib saada Eesti kodakondsust, peab:

- 1) olema vähemalt 15-aastane;

- 2) olema viibinud alalise elamisloa alusel Eestis vähemalt viis aastat enne Eesti kodakondsuse saamise sooviavalduse esitamise päeva ja üks aasta pärast sooviavalduse registreerimisele järgnevat päeva;
- 3) oskama eesti keelt vastavalt käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud nõuetele;
- 4) tundma Eesti Vabariigi põhiseadust ja kodakondsuse seadust vastavalt käesoleva seaduse §-s 9 sätestatud nõuetele;
- 5) omama legaalselt püsivat sissetulekut, mis tagab tema ja tema ülalpeetavate äraelamise;
- 6) olema lojaalne Eesti riigile;
- 7) andma vande: «Taotledes Eesti kodakondsust, tõotan olla ustav Eesti põhiseaduslikule korrale.»

§ 7. Legaalne püsiv sissetulek

Legaalseks püsivaks sissetulekuks loetakse:

- 1) seaduslikult teenitud tasu töö-, teenistus- või tsiviilõigusliku lepingu või liikmelisuse alusel;
- 2) seaduslikust äritegevusest või omandist saadav tulu;
- 3) pension;
- 4) stipendium;
- 5) elatis;
- 6) riiklikud toetused, sealhulgas töötu abiraha ning lastetoetus;
- 7) ülalpidamine Eestis legaalse püsiva sissetulekuga perekonnaliikmelt.

§ 8. Eesti keele oskuse nõuded ja hindamine

- (1) Eesti keele oskus käesoleva seaduse mõistes on eesti üldkeele igapäevaeluks vajalik oskus.
- (2) Eesti keele oskuse nõuded on järgmised:
  - 1) kuuldu mõistmine (ametlik avaldus ja teadaanne; ohu- ja hoiatusteated, uudised, sündmuste kirjeldused ja nähtuste seletused);
  - 2) kõnelemine (vestlus ja jutustus; küsimuste, seletuste, oletuste ja käskude esitamine; arvamuse avaldamine; soovide väljendamine);
  - 3) loetu mõistmine (ametlik avaldus ja teadaanne; avalik teade, uudis, näidisvorm, ajakirjanduslik artikkel, sõnum, kataloog, kasutusjuhend, liiklusteave, küsitlus, protokoll, eeskiri);
  - 4) kirjutamine (avalduse, volituse, seletuskirja, eluloo kirjutamine; ankeedi, elukondliku blanketi, testi täitmine).
- (3) Eesti keele oskust hinnatakse eksamil. Eksami läbiviimise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.
- (4) Eksami sooritanud isikule antakse vastav tunnistus.
- (5) Eksamit ei pea sooritama isik, kes on omandanud eesti keeles põhi-, kesk- või kõrghariduse.

§ 9. Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise nõuded ja hindamine

- (1) Isik, kes soovib saada Eesti kodakondsust, peab tundma:
  - 1) Eesti riigikorra põhialuseid, mis on sätestatud Eesti Vabariigi põhiseaduse I ja III peatükis;
  - 2) igäihe põhiõigusi, vabadusi ja kohustusi, mis on sätestatud Eesti Vabariigi põhiseaduse II peatükis;
  - 3) Riigikogu, Vabariigi Presidendi, Vabariigi Valitsuse ja kohtu pädevust vastavalt Eesti Vabariigi põhiseadusele;
  - 4) Eesti kodakondsuse omandamise, saamise, taastamise ja kaotamise tingimusi ning korda vastavalt kodakondsuse seadusele.
- (2) Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmist hinnatakse eksamil, mis toimub eesti keeles. Eksami läbiviimise korra kehtestab Vabariigi Valitsus.
- (3) Eksami sooritanud isikule antakse vastav tunnistus.

§ 10. Eesti kodakondsuse saamine eriliste teenete eest

- (1) Käesoleva seaduse § 6 punktides 2–4 sätestatud tingimused võidakse jätta kohaldamata isiku puhul, kes viibib püsivalt Eestis ja kellel on erilisi teeneid Eesti riigi ees.
- (2) Erilisteks teeneteks loetakse saavutusi teaduse, kultuuri, spordi või muul alal, mis on tõstnud Eesti rahvusvahelist mainet.
- (3) Eesti kodakondsus võidakse eriliste teenete eest anda mitte rohkem kui viiele isikule aastas.
- (4) Ettepaneku Eesti kodakondsuse andmiseks eriliste teenete eest võib teha Vabariigi Valitsuse liige.
- (5) Eesti kodakondsuse andmist eriliste teenete eest peab Vabariigi Valitsus põhjendama.

§ 11. Püsivalt Eestis viibimine

Püsivalt Eestis viibimine käesoleva seaduse mõistes on seaduslik Eestis viibimine vähemalt 183 päeva aastas, kusjuures Eestist eemalviibimine ei või aastas ületada 90 päeva järjest.

§ 12. Eesti kodakondsuse saamiseks esitatavad dokumendid

(1) Isik esitab Eesti kodakondsuse saamiseks omakäeliselt eesti keeles kirjutatud sooviavalduse, milles on märgitud:

- 1) ees- ja perekonnanimi;
- 2) andmed ees- ja perekonnanime muutmise kohta;
- 3) sünniaeg ja -koht;
- 4) emakeel;
- 5) kodakondsus;
- 6) elukoht;
- 7) ustavusvanne vastavalt käesoleva seaduse § 6 punktile 7;
- 8) allkiri.

(2) Isik esitab lisaks sooviavaldusele:

- 1) kaks fotot (4×5 cm);
- 2) isikut ja kodakondsust tõendavad dokumendid;
- 3) dokumendi, mis tõendab, et isik viibib Eestis vastavalt käesolevas seaduses sätestatud tingimustele;
- 4) omakäeliselt eesti keeles kirjutatud elulookirjelduse, milles on märgitud taotleja teenistuskäik, Eestisse elama asumise aeg ja asjaolud, temaga koos saabunud isikud, taotleja perekonnaseis ja selle muutused Eestis elamise ajal, kõik senised elukohad Eestis, andmed lähedaste sugulaste kohta, samuti seosed välisriikide sõjaväe-, luure- ja julgeolekuorganisatsioonidega; Eestis sündinul lisaks vanemate Eestisse elama asumise aeg ja asjaolud;
- 5) haridust ja teenistuskäiku tõendavad dokumendid;
- 6) tõendi legaalse püsiva sissetuleku kohta;
- 7) eesti keele oskuse tunnistuse vastavalt käesoleva seaduse §-le 8 või eestikeelse põhi-, kesk- või kõrghariduse omandamist tõendavad dokumendid;
- 8) Eesti Vabariigi põhiseaduse ja kodakondsuse seaduse tundmise tunnistuse vastavalt käesoleva seaduse §-le 9;
- 9) riigilõivu tasumise kviitungi.

3. peatükk

ALAEALISENA EESTI KODAKONDSUSE SAAMISE TINGIMUSED

§ 13. Alaealisena Eesti kodakondsuse saamine

(1) Alla 15-aastane alaealine saab Eesti kodakondsuse, kui seda taotlevad alaealisele tema vanemad, kes on Eesti kodakondsuses, või Eesti kodakondsuses olev vanem notariaalselt tõestatud kokkuleppel Eesti kodakondsuses mitteoleva vanemaga või alaealist üksi kasvatav vanem või alaealise lapsendaja, kes on Eesti kodakondsuses.

(2) Alla 15-aastane alaealine, kellele vastavalt käesoleva paragrahvi 1. lõikele taotletakse Eesti kodakondsust, peab viibima püsivalt Eestis ning olema vabastatud senisest kodakondsusest või tunnistatud kodakondsuseta isikuks või peab olema tõendatud, et ta vabastatakse senisest kodakondsusest seoses Eesti kodakondsuse saamisega.

(3) Alla 15-aastane alaealine, kelle vanemad on surnud, tunnistatud teadmata kadunuks või teovõimetuks või kelle vanematelt on võetud vanema õigused, saab Eesti kodakondsuse eestkostetasutuse või alaealise Eesti kodakondsuses oleva eestkostja taotlusel, kui alaealine viibib püsivalt Eestis ning ei ole tõendatud, et ta on mõne muu riigi kodakondsuses, või tõendatakse, et ta vabastatakse muu riigi kodakondsusest seoses Eesti kodakondsuse saamisega.

§ 14. Alaealisena Eesti kodakondsuse saamine koos vanema või lapsendajaga

Alla 15-aastane alaealine saab koos oma Eesti kodakondsust taotleva vanema või lapsendajaga Eesti kodakondsuse vanemate või alaealist üksi kasvatava vanema või lapsendaja taotlusel, kui alaealine viibib püsivalt Eestis ning on vabastatud senisest kodakondsusest või vabastatakse sellest seoses Eesti kodakondsuse saamisega või on tunnistatud kodakondsuseta isikuks.

§ 15. Alaealisele Eesti kodakondsuse saamiseks esitatavad dokumendid

(1) Alla 15-aastasele alaealisele käesoleva seaduse §-des 13 või 14 sätestatud juhtudel Eesti kodakondsuse saamiseks esitatavas sooviavalduses peab olema märgitud:

- 1) alaealise ees- ja perekonnanimi, sünniaeg ja -koht;
- 2) vanemate, lapsendaja või eestkostja ees- ja perekonnanimi, sünniaeg ja -koht;
- 3) alaealise ja tema vanemate, lapsendaja või eestkostja elukoht;
- 4) alaealise ja tema vanemate, lapsendaja või eestkostja kodakondsus;
- 5) alaealise vanemate, lapsendaja või eestkostja allkiri.

(2) Sooviavaldusele lisatakse:

- 1) alaealise kaks fotot (4×5 cm);

2) alaealise sünnitunnistus või isikut ja kodakondsust tõendav dokument.

4. peatükk **EESTI KODAKONDSUSE TAASTAMISE TINGIMUSED**

§ 16. Eesti kodakondsuse taastamise õigus

- (1) Igäihel, kes on alaealisena kaotanud Eesti kodakondsuse, on õigus selle taastamisele.
- (2) Eesti kodakondsust taastada sooviv isik peab viibima püsivalt Eestis ning olema vabastatud senisest kodakondsusest või tõendama, et ta vabastatakse sellest seoses Eesti kodakondsuse taastamisega.

§ 17. Eesti kodakondsuse taastamiseks esitatavad dokumendid

- (1) Eesti kodakondsust taastada sooviv isik esitab omakäeliselt kirjutatud sooviavalduse, milles on märgitud:
  - 1) ees- ja perekonnanimi;
  - 2) andmed ees- ja perekonnanime muutmise kohta;
  - 3) sünniaeg ja -koht;
  - 4) kodakondsus;
  - 5) elukoht;
  - 6) ustavusvanne vastavalt käesoleva seaduse § 6 punktile 7;
  - 7) allkiri.
- (2) Isik esitab lisaks sooviavaldusele:
  - 1) kaks fotot (4×5 cm);
  - 2) isikut ja kodakondsust tõendavad dokumendid;
  - 3) dokumendi, mis tõendab isiku püsivat viibimist Eestis;
  - 4) Eesti kodakondsuse kaotamist tõendavad dokumendid;
  - 5) riigilõivu tasumise kviitungi.

5. peatükk **EESTI KODAKONDSUSE SAAMISE JA TAASTAMISE KORD**

§ 18. Dokumentide esitamine

- (1) Eesti kodakondsuse saamiseks või taastamiseks vajalikud dokumendid esitab isik Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutusele.
- (2) Alla 15-aastase alaealise või täisealise teovõimetu isiku eest esitab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumendid tema vanem, lapsendaja, eestkostja või eestkostetasutus.

§ 19. Eesti kodakondsuse saamiseks või taastamiseks esitatud dokumentide registreerimine ja menetlemine

- (1) Sooviavaldus Eesti kodakondsuse saamiseks või taastamiseks registreeritakse ja võetakse menetlusse Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutuses, kui isik esitab koos sooviavaldusega kodakondsuse saamiseks kõik käesoleva seaduse §-s 12, alla 15-aastase alaealise puhul §-s 15 ning kodakondsuse taastamiseks kõik §-s 17 loetletud dokumendid.
- (2) Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutus väljastab isikule tema sooviavalduse registreerimise ja menetlusse võtmise kohta tõendi, mille vormi kehtestab Vabariigi Valitsus.
- (3) Eesti kodakondsust saada sooviv isik kinnitab Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutuses ühe aasta möödumisel Eesti kodakondsuse sooviavalduse registreerimise päevast, et ta jätkuvalt soovib saada Eesti kodakondsust, ja esitab tõendi selle kohta, et ta on vabastatud senisest kodakondsusest või vabastatakse sellest seoses Eesti kodakondsuse saamisega või on tunnistanud kodakondsuseta isikuks.
- (4) Kui Eesti kodakondsust saada sooviv isik on täitnud käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud tingimused ühe kuu jooksul üheaastase tähtaja lõppemisest arvates, esitab Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutus kuue kuu jooksul isiku dokumendid koos omapoolse põhjendatud ettepanekuga Vabariigi Valitsusele Eesti kodakondsuse andmise otsustamiseks. Kui isik ei täida käesoleva paragrahvi 3. lõikes sätestatud tingimusi käesolevas lõikes sätestatud tähtajal, siis tema sooviavalduse menetlemine lõpetatakse ning talle teatatakse sellest kirjalikult.
- (5) Kui Eesti kodakondsust taastada sooviv isik esitab Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutusele ühe aasta jooksul, arvates Eesti kodakondsuse taastamise sooviavalduse registreerimise päevast, tõendi selle kohta, et ta on vabastatud senisest kodakondsusest või vabastatakse sellest seoses Eesti kodakondsuse taastamisega või on tunnistanud kodakondsuseta isikuks, esitab Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutus kuue kuu jooksul isiku dokumendid koos omapoolse põhjendatud ettepanekuga Vabariigi Valitsusele Eesti kodakondsuse taastamise otsustamiseks.

(6) Kui Eesti kodakondsust taastada sooviv isik ei esita käesoleva paragrahvi 5. lõikes nimetatud tõendit ühe aasta jooksul Eesti kodakondsuse taastamise sooviavalduse registreerimise päevast arvates, siis tema sooviavalduse menetlemine lõpetatakse ning talle teatatakse sellest kirjalikult.

§ 20. Eesti kodakondsuse andmise või taastamise otsustamine

- (1) Eesti kodakondsuse andmise või taastamise otsustab Vabariigi Valitsus.
- (2) Vabariigi Valitsuse Eesti kodakondsuse andmise või taastamise korraldus jõustub allakirjutamise päeval, kui korralduses eneses ei sätestata muud tähtaega.
- (3) Vastavalt Vabariigi Valitsuse korraldusele anda või taastada Eesti kodakondsus seda soovivale isikule, annab Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutus talle kodakondsustunnistuse.

§ 21. Eesti kodakondsuse andmisest või taastamisest keeldumine

- (1) Eesti kodakondsust ei anta ega taastata isikule, kes:
  - 1) on teadlikult esitanud valeandmeid Eesti kodakondsuse või seda tõendava dokumendi taotlemisel;
  - 2) ei järgi Eesti põhiseaduslikku korda või ei täida Eesti seadusi;
  - 3) on tegutsenud Eesti riigi ja tema julgeoleku vastu;
  - 4) on toime pannud kuriteo, mille eest talle on mõistetud vabadusekaotus kestusega üle ühe aasta ja kelle karistus ei ole kustunud või keda on kriminaalkorras korduvalt karistatud tahtlike kuritegude eest;
  - 5) on töötanud või töötab välisriigi luure- või julgeolekuteenistuses;
  - 6) on teeninud kaardisõjaväelasena välisriigi relvajõududes, sealt reservi arvatud või erru läinud, samuti tema abikaasale, kes on saabunud Eestisse seoses sõjaväelase lähetamisega teenistusse, reservi või erru.
- (2) Eesti kodakondsus võidakse anda või taastada välisriigi relvajõududest erru läinud isikule, kes on olnud sünniga Eesti kodakondsuse omandanud isikuga abielus vähemalt viis aastat ja see abielu ei ole lahutatud.

6. peatükk

EESTI KODAKONDSUSE KAOTAMISE TINGIMUSED JA KORD

§ 22. Eesti kodakondsuse kaotamine

Eesti kodakondsus kaob:

- 1) Eesti kodakondsusest vabastamisega;
- 2) Eesti kodakondsuse äravõtmisega;
- 3) mõne muu riigi kodakondsuse vastuvõtmisega.

§ 23. Eesti kodakondsusest vabastamiseks esitatavad dokumendid

Isik esitab Eesti kodakondsusest vabastamiseks:

- 1) sooviavalduse, milles on märgitud ees- ja perekonnanimi, sünniaeg ja -koht, elukoht, taotletav kodakondsus ja allkiri;
- 2) isikut ja kodakondsust tõendavad dokumendid;
- 3) tõendi selle kohta, et ta on saanud mõne muu riigi kodakondsuse või saab selle seoses Eesti kodakondsusest vabastamisega.

§ 24. Dokumentide esitamine

- (1) Dokumendid Eesti kodakondsusest vabastamiseks esitatakse Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutusele või Eesti välisesindusele, kui isik elab püsivalt välisriigis.
- (2) Alla 15-aastase alaealise või täisealise teovõimetu isiku eest esitab käesoleva paragrahvi 1. lõikes nimetatud dokumendid tema vanem, lapsendaja, eestkostja või eestkostetasutus.

§ 25. Eesti kodakondsusest vabastamiseks esitatud dokumentide registreerimine ja menetlemine

- (1) Eesti kodakondsusest vabastamiseks esitatud dokumendid registreeritakse ja võetakse menetlusse Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutuses.
- (2) Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutus väljastab isikule tema dokumentide registreerimise ja menetlusse võtmise kohta tõendi, mille vormi kehtestab Vabariigi Valitsus.
- (3) Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutus esitab isiku dokumendid ühe aasta jooksul nende registreerimise päevast arvates Vabariigi Valitsusele Eesti kodakondsusest vabastamise otsustamiseks.

§ 26. Piirangud Eesti kodakondsusest vabastamisel

Isikut võidakse Eesti kodakondsusest mitte vabastada, kui:

- 1) tagajärjeks on kodakondsusetus;
- 2) isikul on täitmata kohustused Eesti riigi ees;
- 3) isik on Eesti kaitsejõudude tegevteenistuses.

§ 27. Eesti kodakondsusest vabastamise otsustamine

Eesti kodakondsusest vabastamise otsustab Vabariigi Valitsus.

§ 28. Eesti kodakondsuse äravõtmine

- (1) Eesti kodakondsus võetakse ära Vabariigi Valitsuse korraldusega isikult, kes on:
- 1) astunud Eesti kodanikuna välisriigi riigi- või sõjaväeteenistusse Vabariigi Valitsuse loata;
  - 2) astunud välisriigi luure- või julgeolekuteenistusse või relvi valdavasse ja sõjaväelisel korraldatud või sõjalisi harjutusi harrastavasse välisriigi organisatsiooni;
  - 3) püüdnud vägivaldsel teel muuta Eesti põhiseaduslikku korda;
  - 4) saanud või taastanud Eesti kodakondsuse tema poolt teadlikult esitatud valeandmete alusel või Eesti kodakondsuse saamist välistavate asjaolude teadliku varjamise tulemusel;
  - 5) mõne muu riigi kodakondsuses, kuid ei ole vabastatud Eesti kodakondsusest.

(2) Kellelki ei tohi veendumuste pärast võtta Eesti kodakondsust.

(3) Käesoleva paragrahvi 1. lõige ei laiene isikutele, kes on omandanud Eesti kodakondsuse sünniga.

§ 29. Eesti kodakondsuse kaotamine mõne muu riigi kodakondsuse vastuvõtmise või Eesti kodakondsusest loobumisega

Isik loetakse Eesti kodakondsuse kaotatuks mõne muu riigi kodakondsuse vastuvõtmise või Eesti kodakondsusest loobumisega mõne muu riigi kodakondsuse kasuks.

§ 30. Eesti kodakondsust tõendavate dokumentide tagastamine

Isik, kes on kaotanud Eesti kodakondsuse, tagastab Eesti kodakondsust tõendavad dokumendid Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutusele.

7. peatükk LÕPPSÄTTED

§ 31. Nõusolek alaealisele Eesti kodakondsuse andmiseks, taastamiseks või tema Eesti kodakondsusest vabastamiseks

15–18-aastasele alaealisele Eesti kodakondsuse andmiseks, taastamiseks või tema Eesti kodakondsusest vabastamiseks peab olema tema vanema, lapsendaja, eestkostja või eestkostetasutuse nõusolek.

§ 32. Eesti kodakondsuse saamine enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud korras

Välismaalane, kes esitas nõutavad dokumendid Eesti kodakondsuse saamiseks enne käesoleva seaduse jõustumist kehtinud korras, saab Eesti kodakondsuse dokumentide menetluse võtmisel kehtinud tingimustel ja korras.

§ 33. Dokumentide vastuvõtmise eritingimused ja aja arvestamine

Enne 1990. aasta 1. juulit Eestisse asunud isiku suhtes, kes taotleb Eesti kodakondsust, ei rakendata käesoleva seaduse § 6 punktis 2 sätestatud alalise elamisloa alusel elamise nõuet, kui ta viibib püsivalt Eestis välismaalaste seaduses (RT I 1993, 44, 637; 1994, 41, 658) sätestatud tingimustel.

§ 34. Eesti keele oskuse erinõuded

(1) Enne 1930. aasta 1. jaanuari sündinud Eesti kodakondsust taotleb isik on keeleksamil vabastatud käesoleva seaduse § 8 2. lõike punktis 4 sätestatud nõuetest.

(2) Eesti kodakondsust taotleb nägemispuudega invaliid on keeleksamil vabastatud käesoleva seaduse § 8 2. lõike punktides 3 ja 4 sätestatud nõuetest.

(3) Eesti kodakondsust taotleb kuulmis- ja kõnepuudega invaliid on keeleksamil vabastatud käesoleva seaduse § 8 2. lõike punktides 1 ja 2 sätestatud nõuetest.

(4) Käesoleva paragrahvi 2. ja 3. lõikes sätestatud tingimused kehtivad esimese grupi invaliidile ja sellele teise grupi invaliidile, kelle invaliidsusgrupp on antud tähtajatult ja kes oma tervisliku seisundi tõttu ei ole võimeline käesoleva seaduse §-s 8 sätestatud tingimuste kohaselt keeleksamit sooritama.

§ 35. Eesti kodakondsuse saamise eritingimused täisealisele teovõimetule isikule

Täisealine teovõimetu Eesti kodakondsust taotlev isik on vabastatud käesoleva seaduse § 6 punktides 3–7 sätestatud tingimuste täitmisest.

§ 36. Halduskohtusse pöördumise õigus

Kui isik leiab, et Vabariigi Valitsuse või Vabariigi Valitsuse poolt volitatud valitsusasutuse või selle ametniku õigusakti või toiminguga on rikutud tema käesolevas seaduses sätestatud õigusi või piiratud tema vabadusi, võib ta pöörduda kaebusega halduskohtusse halduskohtumenetluse seadustikus (RT I 1993, 50, 694; 1994, 16, 290; 28, 425) sätestatud korras.

§ 37. Varasemate õigusaktide kehtetuks tunnistamine

Tunnistatakse kehtetuks:

- 1) kodakondsuse seadus (RT 1938, 39, 357; 43, 404 ja 405 XVI);
- 2) kodakondsuse seaduse muutmise seadus (RT 1939, 114, 882);
- 3) Eesti Vabariigi Ülemnõukogu otsus «Kodakondsuse seaduse rakendamise kohta» (RT 1992, 7, 109);
- 4) kodakondsuse taotlejale esitatavate eesti keele tundmise nõuete seadus (RT 1993, 11, 171);
- 5) Eesti Vabariigi Ülemnõukogu otsuse «Kodakondsuse seaduse rakendamise kohta» muutmise seadus (RT 1993, 13, 204);
- 6) kodakondsuse seaduse muutmise seadus (RT 1993, 17, 272);
- 7) kodakondsust käsitlevate õigusaktide osalise muutmise ja kehtetuks tunnistamise seadus (RT I 1994, 88, 1491).

§ 38. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1995. aasta 1. aprillil.

Riigikogu esimees Ülo NUGIS